

DESBERDINTASUNAK

baztertuz

GARAPENA

lortu

 ANIMATZAIL Earen Gida
Batxilergoa
1-2

Aurkibidea

 Aurkezpena	3
 Zure informaziorako	5-7
 Proiektu Solidarioa	8-9
 1. Jarduera: Desberdintasunen bila	10-11
 1. Jarduera (Ikaslearen fitxa)	12-13
 2. Jarduera: Zergatiak bereizten	14-15
 2. Jarduera (Ikaslearen fitxa)	16
 3. Jarduera: Premia bati erantzunez	17-18
 3. Jarduera (Ikaslearen fitxa)	19
 4. Jarduera: Barrualdera bidaiatuz	20-21
 Otoitza egiteko	22-23

Aurkezpena

PROCLADE Garapenerako Promozio Klaretiarretik gonbidatu nahi zaitugu **"Desberdintasunak baztertuz garapena lortu"** izeneko kanpaina parte hartzera Animatzaile gisa.

Kanpaina honen bitartez **Hegoaldeko Herrietako emakumezkoek** bizi duten errealitatea ezagutu eta haiek pairatzen duten bidegabekeriaren ondorioak aztertu nahi dugu, bai eta haur eta gazteak gizonezkoek eta emakumezkoek baldintza berdinetan parte hartu eta erabakitze aukera ematen dizkien gizarte bat eratze ekimenetan inplikatu ere.

Beti bezala, Hegoaldean lanean ari diren pertsonak izango ditugu lekuko gisa, eta egoera txarrean dauden herrienganako dugun elkartasuna zehaztuko dugu, proiektu honekiko konpromisoa bultzatuz: **FAMILIA BAT BAKEAN (San Pedro Sula, Honduras)**.

Eskuartean duzun gida honek kanpaina hau bultzatzeko lan proposamen bat izan nahi du, hau da, Batxilergoko 1. eta 2. mailetako ikasleekin erabiltzeko proposatzen dizugun material bat. Adin horretako ikasleekin lantzeko aukeratu dugun gaia **EMAKUMEA: GIZARTE ETA POLITIKA MAILAN PARTE HARTZEA** errealitatea da. Ea baliagarri zaizun!

Eskerrik asko zure elkartasunagatik eta misiolari lanagatik.

PROCLADE

Hezkuntza eta Sentsibilizazio Arloa

Zure informaziorako

Munduko lurralde baten ere ez dituzte gizonezkoek eta emakumezkoek praktikan eskubide berberak, ez legearen aurrean, ez gizartean ez eta ekonomia alorrean ere. Hortxe ikusten da **genero-desberdintasuna oraindik konpondu gabeko arazo bat** dela. Munduko pobreen artean %60-70 emakumeak dira. Eta hona hemen beste datu esanguratsu bat: oro har, jabetza %1a baino ez dago emakumezkoen eskutan.

Gizonezkoen eta emakumezkoen arteko desberdintasuna handiagoa da pobrezia handiagoa dagoen lekuetan. Baliabideak urriagoak direnean eta oinarriko zerbitzuak eskuratzeko zailtasunak daudenean, orduan emakumeak dira bitarteko eza era gogorrean pairatzen dutenak. **Genero-desberdintasunek pobrezia larriagotu egite dute**, amaiera gabeko gurpila edo gurpil zoro bat eratuz, eta gurpil hori hautsi beharra dago.

Pobrezian bizi diren emakumeei sarritan ukatzen zaie maileguak, lurrak eta herentziak moduko bitarteko kritikoak eskuratzeko eskubidea. Munduko jabetza (lurrak, etxeak, bankuko kontuak, etab.) %1a baino ez dago emakumezkoen eskutan.

Emakumeen lana ez da aintzat hartzen ez eta saritzen ere. Emakumeen zaintza medikua eta elikadura ez dira lehentasuntzat hartzen, emakumeek ez daukate ez heziketa jasotzeko ez laguntza zerbitzuez baliatzeko aukera, eta ia ez dute parterik hartzen erabakiak hartzerakoan, ez etxean ez komunitatean.

Heziketaren alorrean ere desberdintasun nabarmenak ikusten dira: eskolara ez doazen 113 milioi haurretik bi heren neskatilak dira. Era berean, hiru heldu alfabetatugabeen artean bi emakumezkoak dira eta, aurreikusten denez, datozen 20 urtetan proportzioa ez da asko gutxituko. Nabarmentzekoa da baita ere zein gutxi agertzen diren emakumeak testuliburuetan eta nola ikusten diren gizonezkoen eta emakumezkoen rola testuliburu horietan.

Heziketa eta arreta medikua izateko aukera duten neska eta mutilen arteko desberdintasuna larriagoa da pobreen kasuan diru-sarrera handiagoak dutenen artean baino. Desberdintasun horiek direla eta, emakumeen eta neskatilen egoera txarragoa da eta garapenean parte hartzeko eta garapenaren onuraz gozatzeko aukera txikiago dute. Emakumearen heziketa maila handitzearena ez da bakarrik justizia kontua, nekazaritzaren produkzioa handitzeko ere balio du; izan ere, Munduko Bankuaren azterlan batek dioenez, emakumeen hezkuntza mailak gora eginez gero nekazaritzaren produkzioak ere %7tik %22ra bitarteko igoera izango luke.

Heziketarekin ere emakumeen eta beraien familien egoera hobetu ahal izango litzateke: etxekoen osasuna eta elikadura hobetzea, haurren gaixotze eta hilkortasun tasak txikiagotzea, biztanleriaren hazkundera geldiaraztea.

Eskolara doazenak orain gehiago badira ere, hezkuntzaren eraginak oraindik oso txikiak dira; izan ere, neskek eskola utzi behar izaten dute ikasketak amaitu gabe anai-arreba txikiak zaintzeko.

Lan arloan, esan dezakegu herri gehienetan emakumeek gizonek baino ordu gehiago egiten dutela lan. Oro har, aginte gutxiko postuak betetzen dituzte eta gizonek baino gutxiago kobratzen dute. Gainera, emakumeek egiten dituzten lanen bi herenak ez ditu inork ikusten, lan horiek ordaintzen ez direlako edo balio komertzialik ez dutelako. Munduan zehar dabilen diruaren %10a eta lantzen diren lursailen %1a da emakumeena.

Emakumeek gizartean duten partaidetza txikia da, eta horrelakoa da baita ere **Politikan**. Izan ere, estatu gehienetan oraindik emakume gutxi dira legebiltzarkide, eta, hori horrela, emakumeen iritziek eragin txikiago dute gobernuak gizarte osorako hartzen dituen erabakietan.

Indarkeria da emakumeek bereziki eta gehien pairatzen duten fenomeno. Gaur egun ere munduko eskualde guztietan bizi dugun errealitate tristea da indarkeria eta era askotara agertzen zaigu: etxean gertatzen den genero-indarkeria, sexu esplotazioa, bortxaketak, hilketak, haur-hilketak, organo genitalen mozketak... Nazio Batuen Erakundeak dioenez, hiru emakume edo nesken artean bik kolpeak eta sexu abusuak jasan dituzte beraien bizitzan zehar.

Urtean gutxi gorabehera 2 milioi neskatori kentzen dizkiete beren organo genitalak. Djiboutin eta Somalian nesken %98 dira mutilatuak. Bat bateko izuaz eta minaz gain, mutilazioak odol galera luzeak, infekzioak, antzutasuna eta heriotza eragiten dizkie. Ez dago erlijio bat ere inor mutilazioa jasatera behartzen duena. Tradizioa da, birjintasunari eusteko, ezkondu ahal izateko eta sexualitatea kontrolatzeko.

Indarkeria ez da emakumeen osotasun fisikoarentzat dagoen mehatxu bakarria, **osasun arazo** askok ere emakumearen kalterako dira. Esaterako: nesken elikadura mutilena baino pobreagoa da nutrienteei dagokienez, eta horrek, epe laburrera eta luzera, hainbat gaixotasun ekartzen dizkie. Era berean, emakume askok arazoak izaten dituzte haurdunaldian edo erditzean, eta horren ondorioz gaixotasun larriak izaten dituzte, hiltzerainokoak ere.

1975az geroztik Munduko 4 Konferentzia egin dira Emakumearen errealitateaz hitz egiteko. Konferentzia horien ondorioz, hona hemen 2015 urteari begira proposatutako jomugetako batzuk:

- Lehen hezkuntza unibertsala eskaintzea herri guztietan.
- Haurren hilkortasun tasa txikiagotzea, hau da bizirik jaiotzen diren 1000 haur bakoitzeko 35 baino gutxiago izatea hiltzen direnak. 5 urte baino gutxiagoko haurren hilkortasun tasaren kasuan, berriz, adin horretako 1000 haur bakoitzeko 45 baino gutxiago izatea hiltzen direnak.
- Ugaltze prozesuan osasun laguntza eskaintzea lehen mailako osasun arretarako sistemaren bidez.
- Neskek eta mutilek heziketa maila berdina izatea.
- Amen hilkortasun tasa %50 txikiago izatea.

Milurtekoaren Garapen Helburuek ere emakumeen errealitatea izan dute kontuan eta beren jomuga batzuen gai nagusitzat hartu dute.

Proiektu Solidarioa

HONDURAS

- Honduras Ertamerikako herria da eta 6.900.000 biztanle inguru ditu. Biztanleen erdia 1000 biztanleko herrixketan bizi da.
- Ertamerikako herri handienetako bigarrena da eta eskualdeko menditsuena.
- 1998an Honduras herria Mitch urakanaren biktima izan zen. Fenomeno horrek bost biztanletik lau kalteu zituen eta herria suntsituta utzi zuen.
- Gehienak herrixketan bizi dira eta nekazaritzan eta abeltzaintzan aritzen dira. Pertsona horiek dira alfabetatze mailarik baxuena eta zerbitzu publikoez (zaintza medikua, edateko ura, argia...) baliatzeko aukera txikiena daukatenak. Artoa eta babarrunak (*frijol*) dira bere elikagai nagusiak.
- Azken urteetan, krisi ekonomikoa dela eta, langabeziak gora egin du eta hiritarren segurtasun eza handitu egin da. Horrez gain jendea Estatu Batuetara emigratzen hasia da.

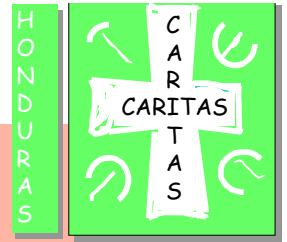
Kezkatzeko moduko datuak

- ⚡ Hondurasen emakumea da bere etxea administratzen duena, eta bera da seme-alabaz elikatzeaz arduratzen dena.
- ⚡ Emakumeen eta gizonen soldaten arteko aldea ikaragarria da; batz bestea, gizonezkoen soldatak emakumeen halako bi eta erdi dira.
- ⚡ Herrialdearen iparraldean, emakume asko "maquiletan" (ehundegiak) ari dira lanean. Lan horretan ari diren amen %79 ama ezkongabeak dira.
- ⚡ IHESa emakumeengan gizonezkoengan baino azkarrago hedatzen ari da.
- ⚡ Egunero-egunero 50 abortu izaten dira.
- ⚡ 15 eta 19 urte bitarteko lau emakumezkoen artean batek badu seme edo alaba bat.
- ⚡ Honduraseko emakumezkoen %75ak indarkeria fisikoa nozitu du noizbait bere bizitzan.

SAN PEDRO SULAKO CARITAS

San Pedro Sulako Elizbarrutiaren Cáritas HONDURASEKO NAZIOARTEKO CÁRITASen egitura zati bat da, eta, era berean, NAZIOARTEKO CÁRITASen zatia. Honduraseko Cáritas erakundeak 8 ordezkaritza ditu herrian, eta horietako bat San Pedro Sulako Diozesia dugu, Angel Garachana monsinore misiolari klaretiarra da elizbarruti horretako burua.

Honduraseko Cáritas 1967az geroztik ari da lanean eta bere jarduera esparruak honakoak dira: Nekazaritza eta Ingurumena; Emakumea eta Familia; Osasuna, etxebizitza eta Gizarte Ekintza Kristaua (pobreak, baztertuak eta ez onartuak)

2000. urteaz geroztik Cáritas, berak egiten duen lan soziala osatzeko, Elizaren doktrina sozialaren gaineko prestakuntza eskaintzen ari da.

PROIEKTUA **FAMILIA BAT BAKEAN**

Babes Etxea San Pedro Sulako Cáritasek **etxean indarkeria fisikoa zein morala** jasan eta arrisku egoeran dauden emakumeei eskaintzen dien zerbitzu bat da. Babes Etxe honetan jana eta ostatu ematen zaizkie, bai eta laguntza psikologiko, sozial eta juridikoa ere.

Babes Etxe honen helburuak honakoak dira:

- Etxean indarkeria fisikoa jasaten duten emakumeak **denbora batez hartzea** (gehienez 7 egun). Emakume hauek beren seme-alaba txikiekin egon daitezke bertan.
- Emakumearen **autonomia pertsonala ahalbidetzea** prestakuntza egokia emanaz, hain zuzen ere jarduera ekonomiko produktibo bat martxan jarri ahal izateko beharrezko diren trebetasun sozialak eta ezagupenak eskuratzeko.
- Emakumeen eta beren seme-alaben **osasun psikologikoa hobetzea**, salaketak jartzerakoan aholkuak ematea eta salaketaren jarraipena egiten laguntzea.

Zentro honen funtzionamendurako gastuak (jana, prestakuntza materialak, ura, argia, zentroaz arduratzen den pertsonaren soldata) **9.000 eurokoak** dira urtean.

1. Jarduera **Desberdintasunen bila**

HELBURUAK

1. Emakumezkoek historian zehar gizartean, kulturean eta politikan jasan izan duten bereizkeria ezagutzea.
2. Zera ikustea: bereizkeria hau emateko arrazoiak objektiboak (gaitasunak) baino sozialak eta kulturalak izan direla gehienbat.

EDUKIAK

1. Munduan generoa dela-eta dauden desberdintasunak begien bistakoak dira: munduko txiroen %70 emakumezkoak dira.
2. NBEk, berriz, bereizkeria hau amaitzea bilatzen du Milurtekorako Helburuen bitartez. Generoen arteko berdintasuna eta emakumezkoen autonomia sustatzea (3. helburua).
3. Gizonezkoen eta emakumezkoen arteko desberdintasuna eta emakumezkoen bereizkeria ez da hegoaldeko herrialdeetan soilik gertatzen, iparraldeko herrialdeetakoek ere nozitzen dute.
4. Emakumearekiko bereizkeria hainbat alorretan ematen da: lanean, hezkuntzan, osasunean, boto-eskubidean, politikan erabakiak hartzen diren esparruetan parte hartzean, hainbat lanbidetara bideratzekoan,... Eta bereizkeriaren arrazoi nagusiak kulturalak eta sozialak dira; kasurik gehienetan kontua ez da bakoitzak duen gaitasuna edo ahalmena.
5. Emakumezkoen bereizkeria politikoa munduko herrialde guztietan gertatzen da, eta lana generoaren arabera banatzea du oinarri; banaketa honetan emakumeei inguru pribatuarekin zerikusia duten lanak ematen zaizkie, eta gizonei inguru publikoarekin zerikusia dutenak. Beharrezkoa da emakumeek beren interesak defendatzeko aukera izatea eta beren bizitzetan eragina duten kontuei buruz erabakiak hartzea.
6. Emakumea bereizkeriara daraman prozesuak eskema hau jarraitzen du:
 Genero rola —> estereotipoa —> aurreiritzia —>
 balio-judizioa —> bereizkeria

BALOREAK

1. Hausnarketa kritikoa.
2. Berdintasuna.
3. Justicia.

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. Neska-mutilei lan-koadernoko taula osatzeko eskatuko diegu. Bertan hainbat funtzio betetzeko beharrezko ezaugarriei buruz galdetzen zaie, funtzio hauek emakumezkoenak edo gizonezkoenak diren esateko eta funtzio horietan dabiltzaneren izenak emateko ere eskatzen zaie.
2. Denen artean lana bateratu eta hitz egingo dugu: orokorrean, nor uste dugu dela egokiagoa aipatutako funtzioak betetzeko? Zergatik? Zertan oinarritu gara bereizketa hori egiteko: gaitasunean ala rol sozial nahiz kulturaletan? Emakumeek zergatik hartu dute hain parte gutxi gizarte, kultura eta politikan? Ongi iruditzen zaigu hau?
3. **ESPAZIOAK BERRESKURATUZ** testua irakurriko dugu neska-mutilekin. Hitz egingo dugu: zein datuk harritu gaituzte? Zergatik? Bidezkoa iruditzen al zaigu emakumeak gizartean, kulturaren eta politikan duen parte-hartze eskas hau? Ba al da desberdintasunik iparraldeko eta hegoaldeko herrialdeen artean? Zein dira desberdintasun horiek? Zein izango da etorkizuneko joera, gure ustez: orain arte bezala mantentzea? Parte-hartze handiagoa/txikiagoa?
4. Ondorioak.

Ikaslearen fitxa

1. Jarduera **Desberdintasunen bila**

Bete ezazu honako taula hau dagokion informazioarekin.

	Enpresa zuzendu	Gizarte- elkartearen presidentea izan	Kirol-elkartearen presidentea izan	Bakearen Nobel Sariduna izan
Idatzi hiru ezaugarri eginkizun hauek egin ahal izateko				
Nork egin dezake hobeto: gizona ala emakumea? Zergatik?				
Idatzi eginkizun hori egiten duen bi pertsonaren izena				

ESPAZIOAK BERRESKURATUZ

Generoa eta Sexua

"Generoa" 70. hamarkadan sortu zen kontzeptua da. Generoa "sozialki eraikitako sexua" dela esan ohi da. Generoak gizonaen eta emakumezkoen *eraikuntza soziala* du bere baitan, denboran eta espazioan aldatu egiten dena, eta, berezkoak baino, ikasitako jokaerak ordezkatzeko ditu.

Generoa biologiak ez baizik, testu inguru sozialak, politikoak eta ekonomikoak finkatutako gizonaen eta emakumezkoen *funtzio sistemari* eta hauen *artean ezarritako erlazioei* buruzko kontzeptua da.

SEXUA: gizakiak ezaugarri anatomiko eta fisiologikoen bidez sailkatzen ditu (gizona eta emakumea).

GENEROA: Gizakiak ezaugarri sozial eta kulturalen arabera sailkatzen ditu (gizona eta emakumea).

Emakumea eta Gobernuak

Munduko 172 herrialdeetako 11tan baino ez daude emakumeak lehendakartzan nahiz lehen ministro postuetan: Angela Merkel Alemaniako kantzilerra, Helen E. Clark Zeelanda Berriko lehen ministroa, Ellen Johnson-Sirleaf Liberiako lehendakaria, Michelle Bachelet Chileko lehendakaria, Mary McAleese Irlandan, Vaira Vike-Freiberga Letonian, Gloria Macapagal Filipinetan, Tarja K. Halonen Finlandian, Khaela Zia Bangladeshko lehen ministroa, Luisa Diogo Mozambikekoa, eta Maria Do Carmo Silveira Sao Tome eta Principe-koa.

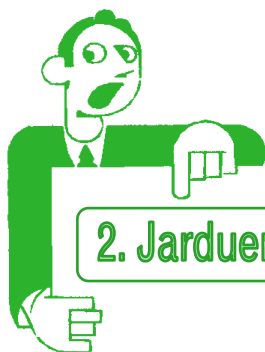
Emakumezko zientzialariak, idazleak, Nobel saridunak

Nobel saria jaso duten ia 800 lagunetatik apenas iristen den 50era sari hau jaso duten emakumezkoen kopurua.

1909an Selma Lagerlöf suediarra izan zen literaturako Nobel saria jaso zuen lehenengo emakumea. Ondoren beste 9 izan dira zorion hau izan dutenak.

Mari Curie, Maria de Zayas, Claudine Picardet nahiz Anne Finch dira zientzietan aurkikuntza handiak egindako emakumezko zientzialari eta mediku ospetsu batzuk.

Rigoberta Menchú eta Wangari Maathai izan dira indigenen giza-eskubideen eta garapen iraunkorraren alde egindako lanarengatik bakearen Nobel saria jaso duten emakumeetako batzuk.

2. Jarduera: Zergatiak bereizten

HELBURUAK

1. Gizartean jarduerak, balioak eta bizimoduak generoaren arabera nola elkartzen diren aztertzea.
2. Generoen arteko berdintasuna herrien garapenean funtsezko elementua dela ulertzea.

EDUKIAK

1. Gizarte guztietan badira emakumezkoen eta gizonezkoen rolak: gauza batzuk egokiagoak dira emakumeentzat eta beste batzuk gizonezkoentzat. Bereizketa hau norberaren gaitasunek baino gehiago kulturak baldintzatutakoa izaten da askotan.
2. Ezarritako rol hauek gainditzeko orduan arazoak izaten dituzte emakumeek, bai gizonen aldetik bai beste emakumeen aldetik ere. Hau dela-eta amore ematen dute, eta ez da aldaketarik gertatzen. Gauza bera esan dezakegu alderantzizko noranzkoan ere, hau da, emakumezkoenak omen diren rol jakin batzuk gizonezkoek berenganatzean.
3. Gizonezkoak eta emakumezkoak desberdinak baina osagarriak direnez, beharrezkoa da bien parte-hartzea bizitzako esparru guztietan (familian, lanean, gizartean, ekonomian, politikan,...). Horretarako emakumezkoek beren egoera (hezkuntza, osasuna, duintasuna) eta beren posizioa (kultura, politika, ekonomia,...) hobetuz joan behar dute.
4. Emakumezkoak egoera kaskarragotik abiatu direnez, generoen arteko berdintasuna lortzeko beharrezkoa da bereizkeria positiboa (adib.: hautesle-zerrendetan emakumeak gutxienez portzentaje jakin bat izatea).

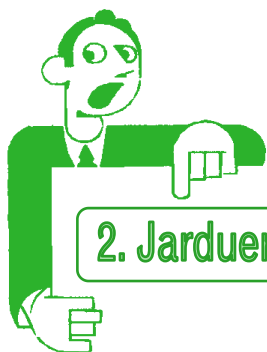
BALOREAK

1. Errealitatearen hausnarketa kritikoa.
2. Bestearen lekuan jartzen jakitea.
3. Justizia.

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. WHALE RIDER (2003) filma ikusiko dugu. Pelikula honetan Pai-ren, neskato maori baten, historia kontatzen zaigu. Zelanda Berriko kostako herri txiki batean maoriek Paikaren, Baleen Gainean Ibiltzen Zenaren, ondorengoak direla esaten dute. Azken 1.000 urte baino gehiagotako belaunaldi bakoitzean buruzagiaren seme batek hartzen du bere ondorengoa. Une hori iritsi da. Buruzagiaren seme zaharrenak, Porourangik, seme-alabak izan ditu, bikiak. Baina hala ama nola semea erditzera hil egin dira. Biziko den neskatoak Pai izena hartuko du. Minak erautsia, aiton-amonekin utziko du aitak. Koro aitona eta maorien buruzagiak ez du ohiturak ezarritako ondorengo bezala hartzen eta baztertu egingo du. Baina Flowers amonak haratago ikusten du: maitatua izateko irrikitan dagoen ume bat da; eta Korok, pixkanaka, maitatzen ikasiko du. Pai-ren aita, orain nazioartean ezaguna den artista, hamabi urtean kanpoan izan ondoren etxera itzuli denean, Korok dena konpondua izango dela espero du, alegia, Porourangi-k bere patua onartu eta buruzagitzan ondorengo bihurtuko dela. Baina Porourangi-k ez du buruzagi izateko inolako asmorik, atzerrian izan den denbora luzeak bere jendearengandik aldentu egin du, bai fisikoki, bai mentalki. Koro-rekin izandako eztabaida mingots baten ondoren joan egin da eta Pai berarekin eraman du. Neskak bidaia hasi du, bai, baina berehala itzuli da aitona bere beharra duela esanez. Aurreiritziek itsututa dute Koro eta Flowers-ek ere ez du lortzen Pai bere ondorengo naturala dela ikustarazten. Buruzagi zaharra sinistua dago bere tribuaren arazoak Pai jaio zen unean hasi zirela eta bere herriaren 12 urte dituzten semeak ekartzeko eskatu dio, hauen entrenamendua hasteko. Korok zera uste du: kantu zahar, tribuko errito eta gerlako teknikak ikasteko prozesuan etorkizuneko buruzagia zein den antzemango duela. Bitartean ozeanoaren sakonean bale-sarda bat Pairengana eta euren etorkizun berera erakarria izango da. Baleak hondartzetako areetan tratatuko dira eta Korok tribuaren amaiera apokaliptikoaren seinaleztat hartuko du hau... Baina bada norbait herrixkako jendea salbatzeko sakrifizio handia egiteko prest dagoena: Baleen Gainean Ibiltzen Dena.
2. Filmari buruz hitz egingo dugu neska-mutilekin: Zer gertatu zaigu deigarria? Zergatik? Zergatik ez du Pai-ren aitona oinordekotzat onartu nahi izan? Zein da horretarako bere arrazoia? Ba al du logikarik? Zer hartu du kontuan aitona buruzagi bat aukeratzeko? Pai-k baldintza hauek betetzen al ditu? Zein da Pai-ren eta bere amonaren jarrera?
3. Gure bizitzari buruz egingo dugu gogoeta: Inoiz sentitu al dugu Pai-k bizitutakoaren antzeko zerbait, zerbait egin nahi eta "politikoki zuzena" ez izateagatik ezin egin izana, alegia? Nola sentitu gara? Zer egin dugu?
4. Lan Koadernoan agertzen den irudia aztertuko dugu. Ze mezu agertzen dira irudi horretan? Zer esan nahi digu?
5. Ondorioak aterako ditugu.

Ikaslearen fitxa

2. Jarduera: **Zergatiak bereizten**

Aztertu irudi hau eta argitu helarazten dizkigun mezuak.

Nazio Batuek 2015 urtean baino lehenago genero-desberdintasunak desagertzeko konpromisoa hartu zuten (Milurtearen Garapenerako 3. helburua)

GAURKORAKO BERDINAK

0 2 0 1 5

ZERO BI ZERO BAT BOST

Emakumea jaiotzea halabeharrezkoa da. Baita herrialde batean edo bestean jaiotzea ere. Baina berdintasuna munduan bultzatzea ez da zorizko jokia:
EGINBEHARRA DA

2015/03

3°
HELBURUA

2015

desberdintasuna

00

5 102408025>0183698948

Mezuak Mezuak Mezuak Mezuak

3. Jarduera: **Premia bati erantzunez**

HELBURUAK

1. Cortes eta Atlantida departamentuetako (Honduras) emakumeek sufritzen dituzten arazoak ezagutu.
2. Jakinarazi Hondurasko emakumeek pairatzen duten injustizia oztopoa dela beraien garapenerako bidean.
3. FAMILIA BAT BAKEAN izeneko proiektua ezagutu eta proiektuarekin konpromiso bat hartu Honduraseko emakumeek genero-indarkeria gehiago paira ez dezaten.
4. CARITAS elkarteak ezagutzea eta lagun hauek borondatez egiten duten lana aintzat hartzea.

EDUKIAK

1. Honduras Ertamerikako herri bat da eta pobreziak jota dago, batez ere, Mitch hurakanaren ondoren, lau biztanletik bostek haren eraginak bizi zituzten eta.
2. Hondurasen emakumeek ez dituzte Iparraldeko emakumeen aukera berdinak (hezkuntza, osasuna, lana...)
3. Hondurasen modu berezi batean bizi da genero-indarkeriaren arazoa. Genero-indarkeria kasu asko daude baina gehienak ez dira salatzen. Beldurragatik eta emakumea diru aldetik senarraren menpe dagoelako gertatzen da hori nagusiki.
4. San Pedro Sulako Cáritas proiektu bat martxan jartzen ari da indarkeria jasaten duten emakumeak hartu eta ekonomikoki independente izan ahal izateko behar duten lege aholkularitza eta prestakuntza egokia eskaintzeko.
5. Caritasek 1967 urtetik Hondurasen lan egiten du eta ordezkari bat San Pedro Sulan dute.
6. Caritas mundu guztian txiroenen alde (emakumeak, langabetuak, etorkinak, bizitokirik gabeak,...) lan egiten duen elkarte bat da, Elizakoa.

BALOREAK

1. Errealitatearen ezagutza.
2. Enpatia.
3. Gehien sufritzen dutenekin solidaritatea.

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. Hondurasi buruzko informazioa biltzeko (kokapena, historia, biztanleria, bizibideak, kultura, emakumeen egoera,...) 3-4 pertsonako taldeak osatuko ditugu. Lortutako informazioarekin talde bakoitzak murala egingo du klaseko besteei aurkezteko.
2. Topaketa misiolariarekin. Lagun honek San Pedro Sulako emakumeek bizi duten egoeraren eta FAMILIA BAT BAKEAN proiektuaren berri emango digu. Aurkezpena amaitzean neska-mutilek misiolariari galderan egin ahal izango dizkiote.
3. Proiektu hau aurrera daraman elkarteari buruz, CARITAS-i buruz, hitz egingo dugu neska-mutilekin. Zer dakigu erakunde honi buruz? Bada gure ingurune hurbilean (auzoan, parrokiari) elkarre haur? Zer egiten du? Beharrezkoa al da bere lana?
4. Beren parrokiako Caritas taldera binaka nahiz hirunaka hurbiltzeko eskatuko diegu neska-mutilei, bertan nork lan egiten duen, zer egiten duten, nori laguntzen dioten, jendeari laguntzeko dirua nondik lortzen duten,... ezagutzera. Lan-koadernoan jasoko dute informazioa. Egindako lana elkarri jakinaraziko diogu.
5. BOLUNTARIO IZATEARI buruz idatziz gogoeta egiteko eskatuko diegu neska-mutilei. Bakoitzaren gogoetaren berri emango diogu elkarri, kointzidentziak zein izan diren ikusteko. Gaur boluntario izateko deialdia eginez iragarkiak (kartoi mehetan) egiteko eskatuko diegu neska-mutilei. Kartel hauek ikastetxea girotzeko ere balio dute.
6. Aurkeztutako proiektuari buruz hitz egingo dugu: Nola baloratzen dugu? Beharrezkoa al da horrelako proiektu bat? Zergatik? Prest al gaude laguntzeko? Zer egin dezakegu?

Ikaslearen fitxa

3. Jarduera: **Premia bati erantzunez**

Hurbil zaitez zure parrokiako CARITAS taldera eta informazioa jaso:
zeintzuk dira, zer egiten dute, zergatik,
nondik lortzen dute dirua proiektuak aurrera eramateko,...

Zuk dakizuna eta zure esperientzia kontuan hartuz, idatzi ZER DA GAUR EGUN
BOLUNTARIOA IZATEA: zertan datza, alde on eta txarrak, non izan boluntarioa,
behar dira boluntarioak ala ez,...

4. Jarduera: **Barrualdera bidaiatuz**

HELBURUAK

1. Kanpaina honetan ezagututakoa, ikasitakoa eta bizi izandakoa fedearen ikuspuntutik ospatu, jasotako guztiarengatik Jainkoari eskerrak emanez eta Hondurasko emakumeak bereziki gogoratuz.
2. Jainkoari eskerrak eman, Caritasen beren denbora librean premi handiena dutenei laguntzen emanaz lanean ari direnengatik. Jainkoari hauen bokazioari indarra ematen jarraitzeko eskatu.
3. Hondurasko emakumeekiko gure engaiamendua ospatu.

EDUKIAK

1. Jesus beti dabil batetik bestera, gelditu gabe, baina gizabanakoak ikusi egiten ditu, eta ez azal-azaletik; behatu egiten ditu, nola dauden ikusten du eta errukitu egiten da sufritzen dutela ikusten duenean. Sentitzeko ikusi egin behar dugu.
2. Ikasleek premia oso handia zela ikusten zuten eta arazoa tratatzen kentzen saiatu ziren: aski du bakoitzak ahal duen bezala moldatzea. Txirotasunaren aurrean gure bihotza ukabil batean sartuta izaten dugu askotan eta gure eskuak itxi egiten dira.
3. Dizipuluek zer edo zer egin dezaketela uste du Jesusek eta horretara bultzatzen ditu. Dizipuluak Jesusekin fidatu eta mugitzen hasiko dira. Nahiz eta guk gauza handirik ez garela sentitu, Jesus gauza da gure bihotzak ukitu eta gu geure baitatik ateratzeko.
4. Jesusek jendeen bihotzak mugitu izanagatik eskerrak eman dizkio Aitari. Horri eskerrak, miraria posible da. Jainkoak pertsonen bitartez ekiten du.
5. Kanpaina honetan ikusi eta sentitu egin ahal izan dugu; partekatze eta mundu gizatiarrago eta bidezkoago bat eraikitze gure harri-koskorra ekartzeko aukera izan dugu; gure begirada gehien sufritzen dutenengan jarrita otoitz egin dugu.

BALOREAK

1. Hitza hausnartzea.
2. Barneratzea.
3. Fedea konpartitzea.

OSPAKIZUNERAKO PROPOSAMENA

1. Girotea. Kaperaren erdian iparrorratz bat jarriko dugu (eta iparrorratzik izan ezean marrazki bat). Iparrorratzaren eskuin aldean egunkarian emakumeei buruz emandako argazkiak nahiz albisteak jarriko ditugu eta ezker aldean gizonaei buruzko argazki nahiz albisteak. Honekin, munduan dauden banaketak adierazi nahi ditugu: alde batetik iparra eta bestetik hegoa, alde batetik emakumeak eta bestetik gizonak.
2. Motibazioa. Munduan gertatzen ari denaren zati bat ikusi, entzun eta bizi izan ondoren Jesusengana hurbilduko gara:
 - Mundua hobeto ezagutzeko eman digun aukera hau eskertzeraz
 - Mundua berreraikitzen erakuts diezagun eskatzera: bidezkoagoa, banaketarik gabea, denok senideak izango garena.
 - Solidarioak izaten, sufritzen dutenen lekuan jartzen, garena eta duguna partekatzen erakuts diezagun eskatzera
 - Solidarioak diren eta duten denbora, jakintza, guztia behar dutenei ematen dietenengatik eskerrak ematera.
3. Hitza: Mateo 14, 14-21 (*Ogien eta arrainen ugalketa*)
 - *Jendetza handia ikusi zuen Jesusek eta errukitu egin zen.* Jesus beti dabil batetik bestera, gelditu gabe, baina gizabanakoak ikusi egiten ditu, eta ez azal-azalezik; behatu egiten ditu, nola dauden ikusten du eta errukitu egiten da sufritzen dutela ikusten duenean. *Sentitzeko ikusi egin behar dugu.*
 - *Ikasleek jendea bidaltzeko esan zioten Jesusi.* Dizipuluek premia oso handia zela ikusten zuten eta arazoa tratatuz kentzen saiatu ziren: aski du bakoitzak ahal duen bezala moldatzea. *Txirotasunaren aurrean gure bihotza ukabil batean sartuta izaten dugu askotan eta gure eskuak itxi egiten dira.*
 - *Jesusek jendea jaten emateko eskatu zien dizipuluei.* Dizipuluek zer edo zer egin dezaketela uste du Jesusek eta horretara bultzatzen ditu. Dizipuluak Jesusekin fidatu eta mugitzen hasiko dira. *Nahiz eta guk gauza handirik ez garela sentitzen dugun Jesus gauza da gure bihotzak ukitu eta gu gure baitatik ateratzeko.*
 - *Jesusek ogiak eta arrainak hartu zituen eta, begiak zerura jasorik, Jainkoari eskerrak eman zizkion.* Jesusek jendeen bihotzak mugitu izanagatik eskerrak eman dizkio Aitari. Honi eskerrak da posible miraria. *Jainkoak pertsonen bitartez ekiten du. Aitor dezagun bere eragina eta izan gaitzen eskerronekoak.*
4. Keinua. Jesusek duguna emateko eskatzen digu. Neska-mutilei beren ingurunean desberdintasun horiek (iparra-hegoa, gizonetakoak-emakumeetakoak) murrizteko egin dezaketena azaltzeko eskatuko diegu. Azalpena otoitz eran egin daiteke (eskaria, eskerrona,...). Otoitz egiterakoan iparrorratzaren inguruko irudi bat hartu eta iparrorratzaren iparraldean jartzeko eskatuko diegu. Beren otoitza eman ondoren iparrak mundu anaitu bat, denak elkartu diren mundu bat, desberdintasunik gabekoa erakusten digula ikusiko dugu.
5. Gure Aita.

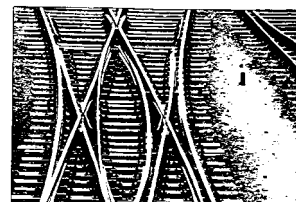

Otoitza egiteko

Bide zabaltzera deitzen nauzu

Ez da biderik nire bizitzan, Jauna;
 ozta-ozta gaur zabaldu ditudan bideak, bihar desagertuko direnak.
 Bideen garaian nago ni:
 bide gurutzatuak, bide paraleloak.
 Eta ni bidegurutze batean bizi naiz
 eta nire iparrorrazak, Jauna, ez du iparra markatzen.
 Nekatuta noa helbururantz korrika
 eta bideko hautsa itsatsi egiten zait pauso bakoitzean,
 gauaren iluna bezala.
 Lauoinka noa oinez, eta lorratz bat bilatzen dut itsumustuka,
 eta oinatz batzuk jarraitzen ditut.
 Eta nire buruari galdetzen diot:
 Nora narama bide honek? Zein da nirea?
 Zuk eman badidazu nirea da. Nora narama?
 Zuk marratu baduzu helburua zein den jakin nahi dut.
 Nire kantinplora eta bizkar-zorroa hutsik geratu eta
 nirekin inork ere ez partekatzeko beldur naiz.
 Jauna, zu atera zara nire bidera nire norabidea adieraztera.
 Zure ahotsa da, dei bihurtua, lautadan nahiz mendi malkartsuan
 nire bidea zehatz-mehatz zein den esaten didana.
 Zure ahotsa da, dei bihurtua, nire lozorrotik,
 nire bizitza erraz eta segurutik,
 nire familiarengandik eta nire gauzetatik erauzi nauena
 Zure ahotsa da, dei bihurtua, besterentzat laguntza,
 eta zerbitzua, eta ulermena, eta poza,
 eta laguntza izatera bidali nauena.
 Zure ahotsa da, dei bihurtua, ni neure buruarengandik erauzi
 eta talde bihurtzen nauena.
 Jauna, zure bidea bilatzen nabil eta zure Hitzarekin fidatzen naiz.
 Eman iezazkidazu pauso bakoitzean
 zurekin ibiltzeko indarra eta kemena.
 Eman iezadazu ibilaldirako prest dagoen lagun kementsu talde bat.
 Gure denda eramango dugu, gurekin eramango zaitugu,
 eta zu izango zara egunez egun bideratuko gaituena.
 Bide baten bila ari naiz orain, Jauna.
 Zu, Bidea zaren hori, eman argi berdea nire bizitzari
 bidea zabaltzera deitzen bainauzu.

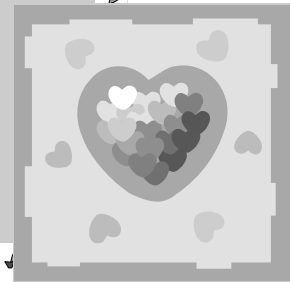

Jauna, bedeinkatu nire eskuak

Jauna, bedeinkatu nire eskuak
leunak izan daitezen eta inoiz ere estekatu gabe hartzen jakin dezaten,
kontuak atera gabe ematen jakin dezaten
eta bedeinkatzeko eta kontsolatzeko indarra izan dezaten.
Jauna, bedeinkatu nire begiak premia ikusten jakin dezaten
eta ez dezaten inoiz ere ahaztu inor ere liluratzeko ez duena;
azalaren azpikoa ikus dezaten
besteak nire begiratzeko moduarekin zoriontsu izan daitezen.
Jauna, bedeinkatu nire belarriak zure ahotsa entzuten jakin dezaten
eta atsekabetuen oihua argi entzun dezaten;
alferrikako hotsarentzat eta hitz-jarioarentzat gor izan daitezen
baina ez deitzen duten eta entzunak
eta ulertuak izatea eskatzen duten ahotsentzat
nahiz eta nire erosotasuna eten.
Jauna, bedeinkatu nire ahora Zure berri eman dezadan
eta ez dezadan zaurituko edo hondatuko duen ezer ere esan;
Leunduko duten hitzak besterik esan ez ditzadan,
ez dezadan inoiz ere isilmandaturik eta isilpekorik saldu,
irribarreak eragiten jakin dezadan.
Jauna, bedeinkatu nire bihotza
zure Izpiritua hartuko duen tenplu bizi izan dadin
eta berotasuna nahiz babesa ematen jakin dezan;
barkamena ematen eta ulertzen eskuzabala izan dadin
eta mina nahiz poza maitasun handiz partekatzen ikas dezan.
Jainko maitea, egon nadila zuretzat libre
naizen guztiarekin eta dudan guztiarekin.

Mundua eraikitzen dugu

Jauna, bakean lan egiten duten eta mundu zoriontsuago bat eraitzeko
lanean ari direnengatik eskerrak ematen dizkizugu. Dena den, maiz ikusten
ditugu sufritzen duten haurrak, emakumeak eta gizonak telebistan. Gose dira,
gerran zauritu dira, beren etxeetan ehizatu dituzte, bonbek eta fusilek
txikituta.
Tarteka beren burua sufritzen dutenen alde eskaintzen duten gizon-
emakumeak ikustera ere joaten gera. Hauen pisua arintzen saiatzen dira.
Gaizkiaren aurka borrokatzen dira, beldurgarriei irribarre egiten diete eta
ahulei adorea eta itxaropena eman.
Jauna, benetan maite denean sufrimendua jasangarriagoa da, bidegabekeriek
atzera egiten dute eta liskarrak itzali egiten dira. Erakutsiezaguzu maitatzen,
borrokatzen, irribarre egiten, bakea eta laguntasuna guregana iris daitezen
guztion bihotzean, itxaropena lora dadin.

PROCLADE
San Francisco, 12A-3º
48003 - BILBAO
94 416 69 31
mision-bi@terra.es

Laguntzen du:

bbk =